

MHP ve merkez

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Önce şunu söyleyeyim: MHP'nin, orada bulunan partilerin niteliklerini kazanarak merkeze yerleşmesi memnuniyet verici ama yazının sonunda değineceğim nedenlerden ötürü de garip bir durumdur. Ne

var ki, ben bunun, çarşamba günü yayımlanan yazımda gösterdiğim nedenlerden dolayı olanaksız olduğu kanısındayım. Ama her şeye karşın merkeze yerleşmenin olasılığı ve bunun anlamı üstünde durayım.

MHP, mevcut partiler içinde belki de en merkezi-yetçi olanı. Bahçeli'nin deyişle değişmeye değil de gelişmeye karar vermesi bir taban istemi değil. Belki sadece genel başkanın bir kararı. Dolayısıyla, her şeyden önce parti tabanının yeni politikaları içselleştirmesi gerekiyor. Bu oldukça zor. Zor olduğu gibi, MHP'yi bugüne dek yaslandığı kesimlerden koparacak bir olgu.

Bu anlamda parti tabanının rahatlık duyacağı bir tek nokta var. MHP'nin bu yoldan sistemin 'mutemet' partisi haline gelerek alacağı iktidar rantını dağıttı-

ğında ondan kapılacak pay!.. (Sadece MHP'nin değil, Türkiye'deki siyasetin tüm partiler düzeyindeki 'yapısal' anlamı budur.) Ne var ki, bunun yeterli olmadığı, belli bir siyasal rantı hem de yerel yönetimler düzeyinde, yani kent arazileri boyutunda yakalayıp tabanına dağıtan SHP'nin çöküşü kanıtlamıştır. Dolayısıyla bir siyasal partiyi güçlendiren asıl siyasal ideolojisinin tutarlılık ve onun kitleselleşmesidir.

MHP merkeze gelirse yıllardır öne sürdüğüm, ilgili literatürde çok tartışılan ama benim sadece 'dostum' Chantal Mouffe'a atfen dile getirdiğim bir husus yeniden ortaya çıkacaktır: Eğer MHP de merkeze kayarsa, 1980'li yıllardan bu yana devam eden 'siysetsiz siyaset' (apolitical politics) biraz daha güçlenecektir. Kıyıdaki kitleleri siyasallaştırma işlevine sahip radikal partilerin bu niteliklerini yitirmesindeki vahamet bir yana, sağın ve solun arasındaki farkların ortadan kalkması mesela Fransa gibi siyasal bilincin çok yüksek olduğu bir toplumda bile Le Pen'in aşırı sağcı partisine yaramış, onu güçlendirmiştir. Bu durum bizde haydi haydi böyledir. RP bu nedenle gelişti. O parti güç yitirdiyse bu onu doğuran şart ortadan kalktığı için değildir. Meşruiyetini kaybetmesindedir. MHP'yi de çok benzer koşullar ve RP boşluğu büyüttü. Şimdi eğer merkeze

kayacak, orada ANAP ve DYP gibi partilerle benzeşecekse kimsenin kuşkuğu olmasın ki, ortaya başka bir radikal parti çıkacak ve parsayı o toplayacaktır.

Türkiye'nin siyasal iktidarı da bu durumdan etkilenecektir. Merkezde böyle bir oluşumdan sonra oradaki yığılma oy dağılımını zorlayacaktır. Çok partili siyasal yaşam aynı şeyi söyleyen çok parçalı siyasal yaşama dönüşüp orada donacaktır.

O zaman Mesut Yılmaz'ın söylediklerine iki noktadan bakmak gerekir: Yılmaz, 'statükocular MHP'yi merkeze hazırlıyor' derken kimleri kastediyor acaba? Bu, eğer salt onun bir vehmi değilse dikkatle izlenmesi gereken bir saptamadır. İkincisi, öyle bile olsa, Yılmaz'a düşen merkeze gelen yeni bir parti karşısında dövünmek ve yakınmak değil ortaya yeni siyasetler koymaktır. Son iki seçimdir Türkiye'nin yaşadığı en önemli sorun merkez partilerin yaşadığı temsil krizidir. Başta ANAP olmak üzere hemen tüm partiler sosyolojilerini kaybetmiş, ideolojilerini unutmuş, siyasetlerini ihmal etmiştir. Bu durum radikalizmi güçlendirmiştir. Dolayısıyla, bu çizgiyi koruyup sürdürdükçe merkez ister MHP'li olsun ister olmasın ANAP ve benzeri partiler yitirecektir.

Ama asıl yitiren Türkiye olmasın?..